

T E R V E Z E T

Jászladány Nagyközségi Önkormányzat

Gazdasági Programja

2015-2019

1. Bevezetés

Jelen gazdasági program, a helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. Tv. 116. § (1) bekezdésének megfelelően készült – miszerint: a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti. A jelen gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, bizonyos elemeiben pedig az azt meghaladó időszakra is szól. A program, az önkormányzat számára, helyi szinten, meghatározza mindazon célokat és feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A program célja: meghatározni az előttünk álló 2015, 2016, 2017, 2018 és 2019-es évek fejlesztési feladatait, meghatározva a ciklus gazdasági munkáját. Sajátos helyzetben kerül sor erre a tervező munkára. Az önkormányzatok, a feladat alapú finanszírozás szabályai szerint, fejleszteni – miután az „nem kötelező” önkormányzati feladat – csak a saját bevételeikből tudnak. Felértékelődött, és a jövőben még inkább felértékelődik a pályázatok, a színvonalas pályázatmenedzseri munka szerepe az önkormányzatok gazdálkodásában.

Sajátos a helyzet ugyanakkor abból a szempontból is, hogy ezúttal 5 éves időszakra tervezhetünk, tehát a konkrét projekttervek mellett néhány hosszabb távú, stratégiai jelentőségű folyamatot is lehet, el kell indítanunk. Erre készítet bennünket az a tény, hogy Jászladány – sok más magyarországi településhez hasonlóan - két nagy, meghatározó erejű gazdasági problémával küzd. Az egyik az, hogy az aktív korú lakosság számához képest relatíve kicsi az aktív munkahelyek száma, s emiatt nagymértékű közfoglalkoztatás fenntartására kényszerülünk. A másik gondunk – ami részben az előzőekből is következik – hogy nem növekszenek, stagnálnak az önkormányzat adóbevételei, amik pedig – a pályázatok mellett - a fejlesztések forrásául szolgálnak.

Amellett tehát, hogy konkrét önkormányzati fejlesztési tervet készítünk az előttünk álló 5 évre, vállalkozásélénkítés és a munkahelyteremtés stratégiai – hosszú távú – feladataival is kiemelten kell foglalkoznunk.

A fejlesztési tervek természetesen nem szoríthatók szoros ciklushatárok közé. Jelen program konkrét tervei között vannak már megkezdett, folyamatban lévő, megvalósulási szakaszba lépett projektek, beruházások, és természetesen vannak olyanok is, amelyek a jelenlegi cikluson túl húzódnak majd.

2. A 2012-2014-es ciklusprogram teljesítése:

A 2012-14-es ciklusprogram **főbb célkitűzései** az alábbiak szerint valósultak meg:

1. A **szennyvízberuházás** 2014 decemberében megkezdődött, és a kivitelezés a 2015-ös évben be is fejeződik.
2. Jászladány **csapadékvíz elvezetésének III. üteme** a tervezett módon **megvalósult**.
3. Az **orvosi rendelő felújítása megvalósult**.
4. A **Rákóczi úti óvoda** felújítása, bővítése **megvalósult**.
5. A **szeméttelepünk rekultivációja** a tervezett módon megvalósult.

6. A Régió-Kom Társulás sikeres pályázatának eredményeképpen a **hulladékudvar** elkészült, az üzembe helyezésére 2015-ben kerül sor.

7. A **Szociális és Gyermekvédelmi Szolgáltató Központ** felújítására benyújtott pályázat nem nyert, emiatt saját erőből történt meg a kötelező alapellátáshoz kapcsolódó épületrész felújítása és ezáltal a végleges működési engedély megszerzése.

8. Az **ivóvízhálózat és vízmű felújítása** befejeződött. A felújított rendszer tulajdonjoga az önkormányzaté maradt, és az üzemeltető TRV Zrt. bérleti díjat fizet a víziközművek használatáért.

9. A **közmunkaprogram** lehetőségeit maximálisan kihasználtuk az önkormányzati **belterületi utak** karbantartására, felújítására. Előtérbe került az útalapos részek és az aszfaltozott területeken lévő hibák javítása is.

10. **Járdák felújítására** szintén lehetőséget adott a közmunkaprogram. Összesen 2,8 kilométeren végeztünk az előző ciklusban járdaépítést a közmunkásainkkal. A MÁV helyi állomásán a magas peron megvalósult.

12. A **piacfelújítás** folyamatban van, várhatóan 2015-ben elkészül, még nem ismert, hogy pályázati forrásból vagy sem.

13. **Baross úti iskolaépület** rekonstrukciója továbbra is a tervek között szerepel.

14. A **sportöltöző felújítása és akadálymentesítése** megtörtént.

15. A **járási hivatalok** megkezdték tevékenységüket, a **jászladányi kirendeltség** 3 fővel dolgozik.

16. Az önkormányzatok 2013-ban bevezetett feladat alapú finanszírozása után, az úgynevezett **nem kötelező önkormányzati feladatok** közül, továbbra is biztosítottuk a településen a bölcsőde, az idősek otthona és a művelődési ház fenntartását, a civil szervezetek támogatását, a mezőőrség a közterület felügyelet működtetését.

17. A **NÜVI** birtokba vette az **új telephelyet**, de az irodai rész kialakítására, illetve az adminisztráció kiköltözésére eddig nem került sor.

18. A **Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat** új telephelyre költöztetésére (Kossuth út 69.) irányuló pályázaton nem nyert a Jászsági Többcélú Társulás, ezért ez a projekt saját forrásból valósult meg 2014-ben a Petőfi S. u. 4. sz. alatt.

19. Az **önkéntes tűzoltóság** újraindítására ez idáig nem került sor.

3. A 2015-2019-es gazdasági ciklusprogram feladatai.

3.1. Hosszú távú (stratégiai) feladatok.

1./ Középtávú – 2020-ig tartó – munkahely-teremtési stratégia és program kidolgozása.

A stratégiai tervezés célja, hogy

- pontosan feltérképezzük a rendelkezésre álló természeti, gazdasági és humán erőforrásokat,
- ezek alapján meghatározzuk a lehetséges munkahely-teremtési irányokat, és
- részletes cselekvési programot dolgozzunk ki.

Ennek a programnak része kell, hogy legyen egy vállalkozásélénkítő programrész is.

2. Roma integrációs stratégia és program („együttélési program”) kidolgozása.

A terület csak látszólag kapcsolódik lazán a gazdasághoz. Miután egy ilyen program – többek között – foglalkoztatási, munkahely teremtési, oktatási és felnőttképzési elemeket is tartalmaz, a gazdasági hatásai egyértelműek.

A programalkotás időigényes, elhúzódó szakmai feladat, ezért már a ciklus elején el kell kezdeni ezt a munkát, hogy az elfogadott programok megvalósításának elindításához is maradjon idő.

3.2. Az előző ciklusról áthúzódó, e ciklusban megvalósuló konkrét feladatok.

1. A **községi szennyvízberuházás** a programkészítés idején **folyamatban van**. Sikeres befejezése és az elkészülő rendszer beüzemelése a ciklus egyik kiemelt gazdasági feladata. Az önálló gravitációs rendszerű hálózat kiépítésére 2013-ban nyújtottunk be – ismételt – pályázatot a KEOP 1.2.0/09-11-2013 kiírására. Az összesen 2.972 milliárd forint összköltségű beruházáshoz mintegy 2,819 milliárd forintnyi támogatást ítélt meg számunkra. A településnek mintegy 152,23 millió forint önerőt kell biztosítania, ami a teljes bekerülési költség 5,13 százaléka. Korábban úgy tűnt, hogy az önerő biztosításához szükség lesz a lakosság szerepvállalására is. Idő közben annyit változott a helyzet, hogy az önerőt az önkormányzat biztosítja remélhetőleg BM önerőalaphoz benyújtott pályázati forrásból, így a korábbi lakossági lakás-takarékpénztári felhalmozásuk egy részét a helyiek az ingatlanon belül jelentkező költségekre fordíthatják.

Fontos, hogy alvállalkozóként két helybeli vállalkozás is jelentős szerephez jutott a kivitelezésben. Közülük az egyik, a Suki és Nagy Bt. a hálózat közel felét építheti meg. A befejezés tervezett határideje 2015. június 30. Az elkészülő hálózat összesen 44 kilométer hosszúságú lesz. A rendszer 2166 lakóingatlan, 19 intézmény és 81 egyéb gazdálkodó – összesen 2266 fogyasztó – rákötését teszi lehetővé a településen. A csatornahálózatba érkező szennyvíz tervezett maximális mennyisége 400 m³/nap. A teljes szennyvízrendszer üzemeltetője Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. lesz.

2. Szintén áthúzódó projektünk a TÁMOP 5.3.6-11/1-2012 jelű pályázat keretében folyó **Komplex telepprogramunk**, ami 2014. április 1-jén indult, és 2015. november 15-én fejeződik be. A projekt célja a szegregált lakókörnyezetben, mélyszegénységben élő, hátrányos helyzetű emberek társadalmi felzárkóztatása és integrációjának segítése. A program keretében felújításra kerül 5 önkormányzati bérlakás, a célcsoport képzésen vesz részt, illetve javulnak a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutásuk esélyei is. Összesen 26 hátrányos helyzetű család, 106 személy érintett a programban.

A projektet egy folyamat első lépésének tekintjük, a településen élő roma lakosság integrációja, a többség és a kisebbség együttélésének javítása felé.

3. Elnyert pályázatunk van a település központjában lévő közúti közlekedési csomópont átalakítására, **körforgalom kiépítésére** is. Jászladány közlekedésbiztonságának javítása szempontjából nagyon fontos, hogy sikeresen megvalósítsuk a projektet.

4. Elbírálásra vár egy KEOP-pályázatunk, a **polgármesteri hivatal épületének komplex energetikai korszerűsítésére**. A projekt keretében – pályázatnyerés esetén - az épület hőszigetelését, valamint a nyílászárók cseréjét kívánjuk elvégezni.

5. 2015 januárjában aktualizáltuk és újra benyújtottuk a Belügyminisztériumhoz Jászládány 2011-ben egyszer már benyújtott pályázatát a városi cím elnyerésére. Amennyiben sikerrel járunk, az önkormányzat feladatai újakkal bővíthetnek ki, és a gazdasági lehetőségek is változhatnak.

3.3. A 2015-2019-es ciklusra tervezett konkrét feladatok.

1. A jászládányi Tájház több mint 100 éves épületének teljes rekonstrukciója.

A Tájház és annak udvara a település egyik fontos közösségi tere. Az épület egyik oldala megsüllyedt, a tető szerkezete és héjazata rossz, a kerítés és az udvar is megújításra szorul. A Tájház a felújítása után – az önkormányzati rendezvények mellett – helyet adhat a tájjellegű helytörténeti gyűjteménynek, amit időszakos nyitva tartással, megnyitunk az érdeklődők előtt. A projektre, megfelelő kiírás esetén, pályázatot kívánunk benyújtani. *(A projekt a Jász-Nagykun-Szolnok megyei kistérségi részprogramokban 2016-os ütemezéssel szerepel.)*

2. A nagyközségi Óvoda és Bölcsőde fűtése korszerűsítése.

Fő cél a jelenlegi gázfűtés kiváltása a mai kor követelményeinek megfelelő energiára, emellett a nyílászárók cseréje és az épület hőszigetelése – a lapos tető megszüntetése. *(A projekt a Jász-Nagykun-Szolnok megyei kistérségi részprogramokban 2018-as ütemezéssel szerepel.)*

3. A Nagyközségi Üzemeltetési és Vagyonkezelő Intézmény (NÜVI) telephelyi irodaépületének komplex energetikai korszerűsítése.

Fő cél ez esetben is a jelenlegi gázfűtés kiváltása a mai kor követelményeinek megfelelő energiára, emellett a nyílászárók cseréje és az épület hőszigetelése – a lapos tető megszüntetése. A projekt ugyancsak pályázatfüggő. *(A projekt a Jász-Nagykun-Szolnok megyei kistérségi részprogramokban 2016-os ütemezéssel szerepel.)*

4. A Baross úti (jelenleg Kolping) Általános Iskola épületének fűtése korszerűsítése.

Cél a jelenlegi gázfűtés kiváltása a mai kor követelményeinek megfelelő energiára, valamint a nyílászárók cseréje és az épület energetikai szigetelése. *(A projekt a Jász-Nagykun-Szolnok megyei kistérségi részprogramokban 2019-es ütemezéssel szerepel.)*

5. A Templomi iskola önkormányzati tulajdonban lévő épületének komplex energetikai rekonstrukciója.

Ezen belül: a gázfűtés kiváltása a mai kor követelményeinek megfelelő energiára, továbbá a nyílászárók cseréje és az épület, valamint a földem szigetelése. *(A projekt a Jász-Nagykun-Szolnok megyei kistérségi részprogramokban 2016-os ütemezéssel szerepel.)*

6. A Szociális és Gyermekvédelmi Szolgáltató Központ épületének felújítása, energetikai korszerűsítése.

Az intézmény 2015 februárjáig csak ideiglenes működési engedéllyel rendelkezett. 2014-ben saját forrásból elvégeztük a azokat a legszükségesebb munkákat, amiket a végleges működési engedély megszerzéséhez előírt az eljáró hatóság. Mosdóhelyiséget és öltözőt alakítottunk ki a gondozók számára, társalgót a bejáró idős embereknek, és akadálymentesítettük az épületet. Az energetikai korszerűsítés azonban elmaradt, azt az elkövetkező időszakra tervezzük. *(A projekt a Jász-Nagykun-Szolnok megyei kistérségi részprogramokban 2015-ös ütemezéssel szerepel.)*

7. A Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat épületének felújítása.

A beruházásra azért van szükség, hogy a szolgálat végleges működési engedélyt kaphasson. A települési önkormányzat tulajdonában lévő épületet akadálymentesíteni kell,

mozgáskorlátozott WC-t, illetve parkolót kell biztosítani, illetve szükséges a nyílászárók cseréje és az épület energetikai szigetelése is. *(A projekt a Jász-Nagykun-Szolnok megyei kistérségi részprogramokban 2018-as ütemezéssel szerepel.)*

8. Fedett piaccsarnok építése.

Jászladányon heti 3 alkalommal van termelői piac. Az időjárás miatt szükség van egy 300 négyzetméteres fedett piaccsarnok építésére. *(A projekt a Jász-Nagykun-Szolnok megyei kistérségi részprogramokban 2015-ös ütemezéssel szerepel.)*

9. A József Attila Művelődési Ház rekonstrukciója.

Cél a gázfűtés kiváltása a mai kor követelményeinek megfelelő energiára, az épület nyílászáróinak cseréje, a külső energetikai szigetelés, energiatakarékos tetőszerkezet kiépítése, akadálymentesítés, illetve a mosdók és mellékhelyiségek felújítása. *(A projekt a Jász-Nagykun-Szolnok megyei kistérségi részprogramokban 2016-os ütemezéssel szerepel.)*

10. Kerékpárút kiépítése.

Jászladányon jelenleg nincsenek kerékpárutak. A tervezett projekt keretében biztonságos utat építenénk ki kerékpárosok számára a Móra Ferenc Általános Iskola, valamint az Óvoda és Bölcsőde épületei között. Cél, hogy a gyermekeknek és szüleiknek biztonságos közlekedési lehetőséget biztosítsunk. *(A projekt a Jász-Nagykun-Szolnok megyei kistérségi részprogramokban 2017-es ütemezéssel szerepel.)*

11. Belterületi utak és járdák építése, illetve karbantartása.

A közfoglalkoztatási lehetőségek függvényében, maximális ütemben kívánjuk folytatni az előző ciklusban megkezdett út- és járdaépítést. Jelenleg, a célnak megfelelő direkt pályázatok híján, ez az egyetlen kínálkozó lehetőség a belterületi útjaink karbantartására, illetve az útalapos szakaszok hosszának növelésére.

12. Nem kötelező feladatok.

Eltökélt szándékunk, hogy az eddigi nem kötelezően vállalt feladataink ellátását, a feladatok mögött lévő szolgáltatásokat továbbra is biztosítsuk polgárainknak. Ezek különösen: a bölcsőde fenntartása, a József Attila Művelődési Ház és a hozzá kapcsolódó közösségi terek működtetése, a „kis szociális otthonunk” fenntartása, a civil- és sportélet támogatása, az önkéntes tűzoltóság újrászerveződésének ösztönzése, a közbiztonság javítása érdekében a rendőrség és a polgárőrség támogatása, a jól kialakult együttműködés fenntartása.

13. A civil szektor támogatása.

A civil szektor szervezetei – az egyesületek, alapítványok és egyéb csoportok – minden település közösségi életének fontos szereplői. Így van ez Jászladányon is. A társadalmi lét szinte minden területét átfogja a közel 20 működő szervezet, amelyeknek életében fontos az önkormányzat támogató jelenléte. Ezért, a mindenkori költségvetési lehetőségeink függvényében, továbbra is támogatni kívánjuk a civil szektort.

14. A helyi önkéntes tűzoltó egyesület újrászervezése.

Továbbra is célunk, hogy a jászakiséri tűzoltóság támogatásával újra életre keltsük **önkéntes tűzoltóságunkat**, hasonló összefogást produkálva, mint elődeink tették, néhai Gonda Sándor vezetésével. 15-20 elkötelezett önkéntes tűzoltó garancia lehet a település lakóinak arra, hogy a közelmúlt katasztrófhelyzeteit is figyelembe véve, időben érkezik szakszerű védelem és segítség. A jászakiséri tűzoltóság, megfelelő létszám esetén, vállalja az önkéntesek képzését, felruházását, az autó üzemeltetését, karbantartását, iskolai versenyek szervezését.

15. Adópolitika

Az önkormányzatok által tervezhető adónemek közül továbbra is az iparüzési és a kommunális adó tekinthető legfontosabbnak.

Adóbevételek várható alakulása 2014-2019

A helyi adóbevételeink az elmúlt években dinamikusan emelkedtek.

Adóbevételek alakulása	2011	2012	2013	2014
Helyi iparüzési adó	61 052	68 437	73 844	84 350
Kommunális adó	1 711	4 208	4 610	4 880
Összesen	62 763	72 645	78 454	89 230

Várhatóan 2014-2019 évben is folytatódik az emelkedés. Az iparüzési adó nagy részét két vállalkozás adja, melynek a tevékenysége folyamatos, fejlődő. A település mezőgazdasági jellegű, az adóbevétel egy részét a helyi mezőgazdasági termelők fizetik be, akiknek az Európai Unió támogatása biztosítva van egészen 2020-ig, várhatóan nő az általuk befizetett iparüzési adó is. A kommunális adóban csökkenés várható, ugyanis egyre több az üres ingatlan, változik a demográfiai helyzet, nehezebb az adóalanyok nyilvántartása is.

A napjainkban ismert költségvetési finanszírozási rendszer ismeretében nincs szükség további helyi adó bevezetésre, illetve a jelenlegi adómértékek emelésére. Amennyiben azonban a költségvetési finanszírozás, az állami támogatások összege csökken, a Képviselő-testületnek el kell gondolkodnia valamilyen új vagyoni típusú (termőföld, ingatlan) adó bevezetésében, vagy a kommunális adó mértékének emelésében. Az iparüzési adó mértéke nem emelhető, jelenleg a törvényileg előírt maximumot veti ki Önkormányzatunk.

16. Külföldi településközi kapcsolatok kiépítése.

Jászládánynak jelenleg nincsenek működő testvér települési kapcsolatai. Fontos, hogy a következő önkormányzati ciklusban ez változzon. Egy jól működő kapcsolatrendszer ugyanis nemcsak kulturális lehetőségeket hordoz magában, hanem gazdaságiakat is. Ezért, amellett, hogy nyitunk a Kárpát-medence velünk szomszédos országai felé, szükség van nyugat-európai – gazdaságilag fejlett – országba átnyúló települési kapcsolatra – kapcsolatokra – is. Elsődleges célszám ebben a körben Németország.

Fontos, hogy a kiépülő két- és többoldalú települési kapcsolatoknak érdemi gazdasági együttműködési elemei is legyenek!

Jászládány, 2015.

Drávucz Katalin
polgármester